KAŽDÉ DIEŤA MÁ PRÁVO BYŤ SO SVOJIMI RODIČMI

Čo robiť, keď zdravotnícke zariadenie bráni kontaktu rodiča s dieťaťom?

ŽENSKÉ KRUHY

INICIATÍVA ŽIEN PREŠOV

Tento ebook vznikol ako súčasť projektu *„Blízkosť robí zázraky – rodičia hospitalizovaného dieťaťa nie sú návšteva”*, ktorý realizujeme v občianskom združení Ženské kruhy.

Spojili sme sa s občianskym združením Iniciatíva žien Prešov, pretože nás spája spoločný záujem o zlepšenie zdravotnej starostlivosti poskytovanej ženám a deťom a presadzovanie ich práv v zdravotníctve. Našim spoločným cieľom je posilniť práva detí a rodičov počas hospitalizácie a riešiť problém odlúčenia detí od rodičov v nemocniciach.

Vďaka tomuto ebooku prinášame rodičom zrozumiteľné informácie o ich právach a o tom, ako ich môžu presadzovať. Veríme, že informovanosť je kľúčom k pozitívnym zmenám nielen na individuálnej, ale aj na systémovej úrovni.

> “Každé dieťa má bez akejkoľvek diskriminácie podľa rasy, farby, pohlavia, jazyka, náboženstva, národnostného alebo sociálneho pôvodu, majetku alebo rodu právo na takú ochranu, ktorá mu patrí s ohľadom na jeho postavenie maloletého, zo strany rodiny, spoločnosti a štátu.”
>
> *čl. 24 ods. 1 Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach*

POĎAKOVANIE

Projekt *„Blízkosť robí zázraky – rodičia hospitalizovaného dieťaťa nie sú návšteva”* vznikol vďaka podpore viac ako 200 ľudí, ktorí prispeli sumou 4428 EUR v crowdfundingovej kampani na platforme Donio.

Zároveň ďakujeme Nadácii otvorenej spoločnosti Bratislava, ktorá nás podporila v rámci Programu Stronger Roots for Civil Society matchingovým grantom vo výške 4000 EUR.

Špeciálne poďakovanie patrí advokátskej kancelárii BP Advokáti, konkrétne Mgr. Lucii Vaculínovej a Mgr. Marekovi Šimkovi, za odborné a precízne vypracovanie právneho stanoviska k právam dieťaťa počas hospitalizácie. Ich práca sa stala kľúčovým východiskom pre vytvorenie tohto ebooku.

„Projekt bol podporený Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava v rámci Programu Stronger Roots for Civil Society. Cieľom programu je zvýšiť reziliencu organizácií občianskej spoločnosti a ich spolupracujúcich organizácií, posilniť ich sociálny kapitál a začleniť ich do komunít a spoločenstiev, v ktorých realizujú svoje činnosti.

Projekt je financovaný Európskou úniou z Programu Občianstvo, rovnosť, práva a hodnoty. Prezentovaný obsah a názory vyjadrujú stanovisko autorského kolektívu a nemusia sa zhodovať s názorom Európskej únie alebo Nadácie otvorenej spoločnosti Bratislava. Ani Európska únia, ani Nadácia otvorenej spoločnosti Bratislava za ne nenesú zodpovednosť.“

AKTUALIZÁCIA K 1.9.2025

Krátko po vydaní tohto ebooku bola prijatá novela zákona o zdravotnej starostlivosti, ktorá explicitne vymedzila právo dieťaťa na prítomnosť sprevádzajúcej osoby pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Z tohto dôvodu došlo k aktualizácii ebooku.

Odôvodnenie návrhu:
Predkladaná úprava bola vypracovaná na základe poznatkov z praxe súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v oblasti detskej populácie, a to okrem iného vo vzťahu k sprevádzajúcej osobe pri poskytovaním zdravotnej starostlivosti v ústavných zdravotníckych zariadeniach. Touto úpravou sa vykoná právo maloletého pacienta pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti na prítomnosť sprevádzajúcej osoby a zároveň sa budú napĺňať aj medzinárodné záväzky a odporúčania pre Slovensko v tejto oblasti. Jedným z týchto záväzkov je čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, v ktorom je upravený princíp, kde záujem dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detskej populácie. Jednotný postup poskytovateľov zdravotnej starostlivosti pri výkone tohto práva sa upraví v odbornom usmernení, ktoré vydá Ministerstvo zdravotníctva.

“Táto aktualizácia bola financovaná z projektu PROTEUS Transatlantic Foundation, spolu- financovaného Európskou úniou.
Vyjadrené názory a postoje sú však výlučne názormi autorského kolektívu a nemusia nevyhnutne odrážať názory Európskej únie alebo Európskej výkonnej agentúry pre vzdelávanie a kultúru. Európska únia ani poskytovateľ finančných prostriedkov nenesú žiadnu zodpovednosť za tieto názory a postoje.”

Vďaka tejto podpore mohli vzniknúť aj ďalšie dve jazykové verzie ebooku - v maďarskom a ukrajinskom jazyku.

G | M | F Transatlantic Foundation

Spolufinancovaný Európskou úniou

OBSAH

1 **ÚVOD**

Z akých dôvodov vznikol tento ebook?
Prečo deti potrebujú zvýšenú ochranu svojich práv pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti?

2 **ČO DIEŤA POTREBUJE**

Aké následky môže mať separácia dieťaťa od rodiča počas hospitalizácie?

3 **PRÁVNE VÝCHODISKÁ**

Národná legislatíva a medzinárodné dohovory, ktoré garantujú právo dieťaťa na nepretržitý kontakt s rodičmi.

4 **MANUÁL PRE RODIČOV**

Ako sa efektívne domáhať práva dieťaťa na kontakt s rodičmi v zdravotníckych zariadeniach.

5 **HOSPITALIZÁCIA RODIČA**

Dieťa ako sprievodca osoby v ústavnej starostlivosti (počas hospitalizácie rodiča).

6 **ZÁVER**

Právo dieťaťa byť so svojimi rodičmi by nemalo byť otázkou individuálneho prístupu zdravotníckych zariadení.

7 **O NÁS**

Kto sme a čo je naším poslaním?

ÚVOD

01 | VZNIK EBOOKU

Tento ebook vznikol ako odpoveď na znepokojivú prax, v rámci ktorej dochádza k masívnemu porušovaniu práv detí a rodičov zo strany poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

Občianske združenia Ženské kruhy a Iniciatíva žien Prešov dlhodobo upozorňujú na porušovanie práv detí a rodičov pri hospitalizácii a na nevyhovujúce, nedôstojné a diskriminačné podmienky.
Ide napríklad o rutinné oddeľovanie predčasne narodených detí od rodičov, chýbajúce lôžka pre rodičov, spoplatnenie hospitalizácie alebo stravy pre rodiča, ktorý nedojčí, alebo spoplatnenie na základe veku hospitalizovaného dieťaťa.

V tomto ebooku sa budeme venovať konkrétnym krokom a postupom, ktoré môžu rodičia podniknúť, ak sú obmedzovaní v kontakte so svojím dieťaťom zo strany poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

02 | OCHRANA DETÍ

Deti predstavujú obzvlášť zraniteľné osoby, ktoré potrebujú zvýšenú ochranu svojich záujmov a práv. Napríklad ak sú pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti oddelené od svojich zákonných zástupcov, nedisponujú takými možnosťami hájiť svoje práva, informovane sa rozhodovať a chrániť sa pred nerešpektujúcim zaobchádzaním ako dospelí ľudia. Deti majú navyše emocionálne potreby, ktoré môžu byť napĺňané iba v prítomnosti im blízkej osoby.

> Každé dieťa má právo byť so svojimi rodičmi alebo zákonnými zástupcami. Právo na prítomnosť rodiča môže obmedziť iba súd na základe zákona.

ČO DIEŤA POTREBUJE?

Rodič je pre svoje dieťa kľúčový v čase, keď sa mu dejú bolestivé, ťažké či nepoznané veci. Je mu istotou, ktorá ho chráni v čase stresu. Rodič dieťaťu pomáha prekonať priepasť medzi strachom a dôverou.

Dieťa v nemocnici, ktoré je choré, vystrašené, absolvuje vyšetrenia a zrazu sa ocitne v úplne neznámom prostredí, nepotrebuje iba fyzické zdravie. Potrebuje rodiča, o ktorého sa môže oprieť, ktorému dôveruje, pri ktorom môže prejaviť svoje emócie a zraniteľnosť. Rodič je to jediné, čo delí dieťa od toxického stresu spôsobeného separáciou. Separácia znamená čas, keď rodič nie je so svojím dieťaťom. Separácia hospitalizovaného dieťaťa prináša iba negatíva a potenciálnu traumu. Separované dieťa môže prestať dávať najavo svoje potreby, môže sa vzdať, neplakať, nebrániť sa a nechať sa ošetriť, môže byť ticho. A to sa môže javiť ako žiaduce pre ľudí okolo neho. Avšak vtedy v jeho vnútri prebiehajú negatívne procesy, ktoré síce potichu, ale o to závažnejšie, spôsobujú dlhodobé psychické ujmy. Stúpa hladina kortizolu. Narastá zúfalstvo. Stráca sa dôvera. Nastávajú poškodenia, ktoré sú vo vedeckej literatúre podrobne opísané.

Hospitalizáciou nestráca dieťa nárok na starostlivosť rodiča, na jeho vysvetlenia, na možnosť vyplakať sa, na uspávanie, na tíšenie bolesti, na objatie a pozitívny fyzický kontakt. Rodič a dieťa tvoria jednotku, ktoré spoločne predstavuje pacienta. Pri rodičovi má dieťa možnosť byť samo sebou. Lebo vie, že rodič chápe jeho plač, že rozumie jeho strachu a že ho podrží v čase bolesti. Lebo rodič k hospitalizovanému dieťaťu patrí.

Andrea Poloková
www.mamila.sk

mamila
PORADENSTVO PRI DOJČENÍ
www.mamila.sk

PRÁVNE VÝCHODISKÁ

PRÁVNY ZÁKLAD

Ústava Slovenskej republiky (1) a Dohovor o právach dieťaťa (2) prísne vymedzujú, za akých okolností môžu byť deti odlúčené od svojich rodičov. Z týchto nadzákonných noriem vyplýva, že dieťa môže byť od rodičov oddelené proti vôli rodičov iba na základe súdneho rozhodnutia a v súlade so zákonom. Ide o základné ľudské práva, ktoré zákon nesmie obmedzovať nedovoleným spôsobom. Zákon musí dbať na ich podstatu a zmysel. Obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ, a to výhradne z vážnych dôvodov.

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať Charte základných práv EÚ (3), ktorá zdôrazňuje najlepší záujem dieťaťa ako kľúčový princíp, čo má mimoriadny význam aj v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Ďalšie právne normy, ktoré upravujú povinnosti a práva rodičov poskytovať sústavnú starostlivosť neplnoletým deťom, sú zákon o rodine (4) a špecificky v oblasti udelenia informovaného súhlasu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti zákon o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti (5).

ZNENIE PRÁVNYCH NORIEM

(1) ÚSTAVA SR

článok 19, ods. 2
“Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.“

článok 41, ods. 4
”Starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.”

(2) DOHOVOR O PRÁVACH DIEŤAŤA

článok 9, ods. 1
“Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, ibaže príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom konaní určia, že také oddelenie je potrebné v záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v niektorom konkrétnom prípade, napríklad ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak rodičia žijú oddelene a treba rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.“

(3) CHARTA ZÁKLADNÝCH PRÁV EURÓPSKEJ ÚNIE

článok 24
“1. Deti majú právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Môžu slobodne vyjadrovať svoje názory. Tieto názory sa berú do úvahy pri otázkach, ktoré sa ich týkajú, s prihliadnutím na ich vek a vyspelosť.

2. Pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

3. Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.“

(4) ZÁKON Č. 36/2005 Z. Z. O RODINE

§ 28 ods. 1 písmeno a)
“Súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.”

§ 38 ods. 2
“Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv.”

(5) ZÁKON Č. 576/2004 Z. Z. O ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI, SLUŽBÁCH SÚVISIACICH S POSKYTOVANÍM ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

§ 6 odsek 6 písmeno b)
"Informovaný súhlas dáva, ak tento zákon neustanovuje inak, zákonný zástupca, ak osobou, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť, je osoba nespôsobilá dať informovaný súhlas; takáto osoba sa podieľa na rozhodovaní v najväčšej miere, ktorú dovoľujú jej schopnosti."

§ 6 odsek 7
"Ak zákonný zástupca odmietne dať informovaný súhlas, poskytovateľ môže dať návrh na súd, ak je to v záujme osoby nespôsobilej dať informovaný súhlas, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť. V tomto prípade súhlas súdu s poskytnutím zdravotnej starostlivosti nahrádza informovaný súhlas zákonného zástupcu. Do rozhodnutia súdu možno vykonávať len také zdravotné výkony, ktoré sú nevyhnutné na záchranu života tejto osoby."

Európska charta práv hospitalizovaných detí (1988)

2. Deti v nemocnici majú vždy právo mať pri sebe svojich rodičov alebo ich zástupcu.
7. Mali by byť prijaté opatrenia na zmiernenie fyzického a emočného šoku. Rodičia majú právo na informačnú účasť pri všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa starostlivosti o ich deti.

Európska charta práv hospitalizovaných detí bola prijatá v roku 1988 Európskou asociáciou pre deti v nemocnici (EACH – European Association for Children in Hospital).
Stanovuje etické a odborné štandardy starostlivosti o detských pacientov. Hoci nemá priamo právne záväzný charakter, stala sa dôležitým referenčným dokumentom pri tvorbe národných politík a legislatívy v oblasti detskej zdravotnej starostlivosti.

(6) ZÁKON Č. 576/2004 Z. Z. O ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI, SLUŽBÁCH SÚVISIACICH S POSKYTOVANÍM ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

§ 11 ods. 18
"Maloleté dieťa má pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti právo na prítomnosť osoby podľa § 6 ods. 1 písm. b) alebo inej plnoletej osoby písomne určenej osobou podľa § 6 ods. 1 písm. b); osobou podľa § 6 ods. 1 písm. b) alebo inou plnoletou osobou písomne určenou osobou podľa § 6 ods. 1 písm. b) nemôže byť osoba, ktorá je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone detencie."

Sprevádzajúcou osobou maloletého dieťaťa pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti môže byť:

- zákonný zástupca (zväčša rodič),
- opatrovník,
- poručník,
- iná fyzická osoba ako rodič, ktorá má maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti,
- osoba, ktorá má dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti,
- osoba, ktorá má dieťa v pestúnskej starostlivosti,
- osoba, ktorá má záujem stať sa pestúnom a má dieťa dočasne zvereného do starostlivosti,
- budúci osvojiteľ,
- osoba, ktorá má dieťa zverené podľa osobitných predpisov,
- štatutárny zástupca zariadenia, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, rozhodnutie súdu o uložení neodkladného opatrenia, rozhodnutie súdu o umiestnení osoby do detenčného ústavu pre mladistvých, rozhodnutie súdu o nariadení výchovného opatrenia alebo rozhodnutie súdu o uložení ochrannej výchovy, alebo osobu poverenú štatutárnym zástupcom tohto zariadenia,
- osoby uvedené vyššie môžu zároveň písomne poveriť inú plnoletú osobu.

AKTUALIZÁCIA K 24.2.2026

Ministerstvo zdravotníctva SR avizovalo, že s novelou zákona o zdravotnej starostlivosti pripraví aj usmernenie, ktoré zabezpečí jednotný postup zdravotníckych zariadení.

Jeho znenie nájdete vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva SR - čiastka 25-32, ročník 73, 1.9.2025 pod názvom:

Odborné usmernenie k výkonu práva maloletého dieťaťa na prítomnosť sprevádzajúcej osoby pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti

Niektoré časti predmetného usmernenia považujeme za diskriminačné a nesúladné s právnymi predpismi SR.

V tejto súvislosti sme v spolupráci s Advokátskou kanceláriou BP Advokáti (www.bpadvokati.cz) vypracovali *“Komentár k nesúladu Odborného usmernenia s právnymi predpismi Slovenskej republiky”*

https://zenskekruhy.sk/komentar-k-usmerneniu/

MANUÁL PRE RODIČOV

Tento manuál ponúka návrh možných krokov, ktoré môžu rodičia využiť v situáciách, keď im zdravotnícky personál obmedzuje prítomnosť pri dieťati počas hospitalizácie alebo pri vyšetrení. Chceme zdôrazniť, že každý prípad je individuálny a vyžaduje, aby rodičia zvážili konkrétne okolnosti. Nie všetky uvedené kroky budú v každej situácii nevyhnutné, niektoré môže byť potrebné prispôsobiť alebo vynechať. Zároveň odporúčame zachovať vecný a priamy prístup v komunikácii so zdravotníckym personálom, s cieľom dosiahnuť riešenie, ktoré bude v najlepšom záujme dieťaťa.

01 | OTÁZKA – ZÍSKANIE INFORMÁCIE

Položte poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti otázku ČO ho oprávňuje k tomu, aby obmedzil kontakt rodičov s dieťaťom (napr. v prípade, keď nechce umožniť prítomnosť rodičov pri vyšetrení dieťaťa).
Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

02 | DÔRAZNÉ PRESADZOVANIE SVOJEJ POŽIADAVKY

Buďte neoblomní a dôrazne presadzujte svoju požiadavku byť pri dieťati. Podľa potreby svoju požiadavku opakujte.
Svoju požiadavku môžete tiež prediskutovať s nadriadeným pracovníkom/pracovníčkou.

03 | ASERTÍVNA KONFRONTÁCIA

Ak vám zdravotnícky personál aj naďalej odmieta umožniť prítomnosť pri dieťati alebo obmedzuje váš kontakt s dieťaťom, požiadajte o predloženie súdneho rozhodnutia, ktoré by obmedzovalo výkon vašich rodičovských práv.
Zároveň ho požiadajte o vystavenie písomného potvrdenia o odmietnutí poskytnutia zdravotnej starostlivosti. Nikdy nepodpisujte dokument, ktorý by označoval odmietnutie poskytnutia zdravotnej starostlivosti z vašej strany. Vy zdravotnú starostlivosť pre svoje dieťa neodmietate, ale požadujete, aby bola poskytovaná za vašej prítomnosti.

04 | PRIVOLANIE POLÍCIE

Ak napriek všetkému zdravotnícky personál stále bráni v kontakte rodiča s dieťaťom, manipuluje, zastrašuje, vyhráža sa a pod. alebo badáte náznak konania, ktorým by vám dieťa vzal aj proti vašej vôli, kontaktujte políciu (158). Zachovajte pokoj, stručne popíšte situáciu a požiadajte políciu o pomoc pri riešení.

05 | ORGÁNY DOZORU A KONTROLY

V prípade porušenia vášho práva na prítomnosť pri dieťati počas poskytovania zdravotnej starostlivosti môžete svoju sťažnosť/podnet smerovať na tieto orgány dozoru a kontroly:

- vedenie nemocnice
- Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou
- Verejný ochranca práv
- Ministerstvo zdravotníctva SR
- ak je nemocnica v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC, tak aj daný úrad samosprávneho kraja

Postup riešenia a možnosti nápravy sú detailne opísané v dokumente Sprievodca inštitúciami, ktorý je dostupný na webovej stránke www.zenskekruhy.sk.

06 | PROSTRIEDKY OBČIANSKEHO PRÁVA

V občianskoprávnej rovine prichádza do úvahy

- žaloba na ochranu osobnosti
- antidiskriminačná žaloba

> “Je neprípustné, aby vás niekto oddelil od Vášho novorodenca bez toho, aby ste s tým súhlasili. Vy a Vaše novorodené dieťa máte právo ostať stále spolu, a to aj v prípade, keď sa dieťa narodí malé, predčasne alebo v zdravotnom stave, ktorý si vyžaduje osobitú starostlivosť.“
>
> *Charta rešpektujúcej zdravotnej starostlivosti: Všeobecné práva žien a novorodencov., White Ribbon Alliance*

HOSPITALIZÁCIA RODIČA

DIEŤA AKO SPRIEVODCA OSOBY V ÚSTAVNEJ STAROSTLIVOSTI (POČAS HOSPITALIZÁCIE RODIČA)

Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti môže byť z viacerých dôvodov (napr. komunikačná bariéra, psychologické faktory a pod.) účelná prítomnosť ďalšej osoby okrem samotného pacienta.
V prípade poskytovania ústavnej starostlivosti je možné poskytnúť možnosť pobytu v zdravotníckom zariadení aj takejto sprevádzajúcej osobe (sprievodcovi). Pobyt sprievodcu je službou súvisiacou so zdravotnou starostlivosťou.

§ 15 odsek 2 zákona o zdravotnej starostlivosti
"Sprievodcom osoby v ústavnej starostlivosti môže byť len osoba plnoletá; to neplatí, ak sprievodcom je dieťa do troch rokov veku prijaté do ústavnej starostlivosti spolu s rodičom alebo maloletý rodič prijatý do ústavnej starostlivosti spolu s dieťaťom do jedného roku veku."

Ustanovenie § 15 zákona o zdravotnej starostlivosti poskytuje legálnu definíciu pojmu "sprievodca osoby v ústavnej starostlivosti", nerieši však otázku nároku na hospitalizáciu pacienta spolu so sprievodcom. Chýba jednoznačná právna úprava, ktorá by nemocniciam ukladala povinnosť takýto sprievod umožniť, čo môže viesť k nejednotnej aplikačnej praxi.

Čiže aj dieťa do troch rokov môže byť sprievodcom svojho rodiča v ústavnej starostlivosti, avšak otázne zostáva, či mu to nemocnica reálne umožní, keďže zákon síce takúto možnosť predpokladá, no neukladá zdravotníckym zariadeniam výslovnú povinnosť dieťa ako sprievodcu aj prijať.

ZÁVER

Právo dieťaťa na nepretržitý kontakt so svojimi rodičmi počas poskytovania zdravotnej starostlivosti vyplýva z medzinárodných dohovorov aj národnej legislatívy a nemalo by byť predmetom individuálnej úvahy či rozhodnutia konkrétneho zdravotníckeho zariadenia. Zabezpečenie prítomnosti rodiča pri hospitalizovanom dieťati je kľúčové nielen z hľadiska psychického komfortu dieťaťa, ale aj z pohľadu jeho najlepšieho záujmu, ktorý je základným princípom právnej ochrany detí.

Práva detských pacientov nie sú len formálnou súčasťou legislatívy – sú základom humánnej a kvalitnej zdravotnej starostlivosti. Ich dodržiavanie chráni nielen zdravie detí, ale aj ich dôstojnosť, psychickú pohodu a celkový zážitok zo zdravotnej starostlivosti. Ako rodičia, zdravotnícki pracovníci či členovia spoločnosti máme zodpovednosť dbať na to, aby boli tieto práva rešpektované v praxi. Informovanosť je prvým krokom k zmene – preto sa nebojte pýtať, žiadať a presadzovať práva svojho dieťaťa. Každý krok smerom k rešpektujúcej starostlivosti je krokom k lepšej budúcnosti pre všetky deti.

Ľudmila Macejová
máj 2025

O NÁS

INICIATÍVA ŽIEN PREŠOV, O.Z.

Občianske združenie tvoria vzdelané a skúsené aktivistky, ktoré spojili svoje sily s cieľom výrazne zlepšiť predpôrodnú, pôrodnú a popôrodnú starostlivosť v Prešove a okolí. Jeho hlavným poslaním je nielen zabezpečiť, aby každá žena mala prístup k bezpečnej a rešpektujúcej zdravotnej starostlivosti, ale aj informovať ženy o ich právach v rámci tohto procesu.

Iniciatíva žien PREŠOV

ŽENSKÉ KRUHY

Občianske združenie Ženské kruhy vzniklo v roku 2011 ako reakcia na systémové porušovanie práv žien a pretrvávajúcu škodlivú prax v pôrodniciach. Združenie sa venuje témam, ktoré súvisia s tehotenstvom, pôrodom a starostlivosťou o deti. Predovšetkým matkám hospitalizovaných detí poskytuje poradenstvo, ako počas hospitalizácie môžu byť so svojimi deťmi, aj keď im v nemocnici tvrdia opak.

Ženské kruhy

Autorka: Ľudmila Macejová
Odborná konzultácia: Daniela Barňáková
Zuzana Krišková
Jazyková korektúra: Júlia Pukancová
Grafická úprava: Ľudmila Macejová

© Ženské kruhy
© Iniciatíva žien Prešov